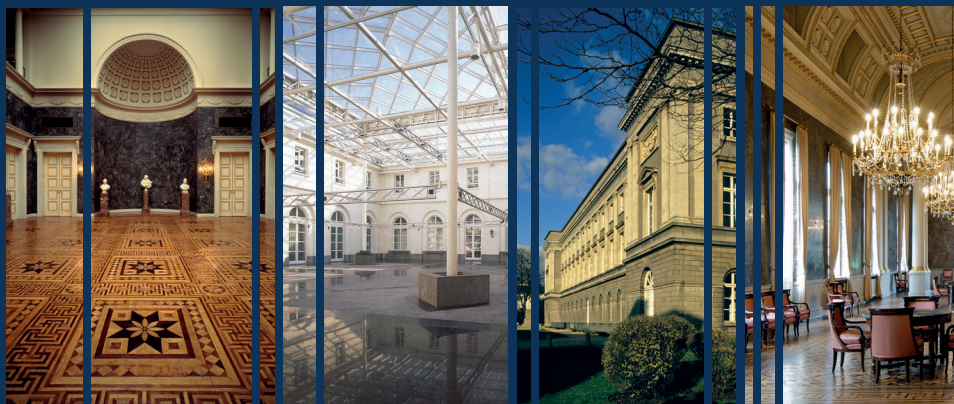

Openbare Vergadering zaterdag 19 december 2020

Koninklijke Vlaamse Academie van België
voor Wetenschappen en Kunsten

Openbare Vergadering 2020

Zaterdag 19 december 2020
Hertogsstraat 1, B-1000 Brussel
Tel 02 550 23 23 - www.kvab.be - info@kvab.be

PROGRAMMA

Hymne

Verslag door de heer Freddy Dumortier, vast secretaris

Voorstelling van de nieuwe leden van de Academie

Toespraak door de heer Karel Velle, voorzitter

Voorstelling van de Laureaten van de Academie
Klasse Natuurwetenschappen: Pieter Van Vlierberghe
Klasse Menswetenschappen: Kristof De Witte
Klasse Kunsten: Nick Ervinck
Klasse Technische Wetenschappen: Tom Defoirdt

Voorstelling van de laureaat van de
Prijs van de Vlaamse Wetenschappelijke Stichting: Wim Decock

Voorstelling van de laureaten van de Fondsprijzen
Henri Vanderlindenprijs: Andrew Tkachenko
Jan Gillisprijs: Annelies Lannoy
Mgr. Charles De Clercprijs: Tom Bervoets
Floris Van der Muerenprijs: Thomas Kint

Voorstelling van de laureaat van de Gouden Penning: Erika
Vlieghe

Speech door de nieuwe voorzitter, mevrouw Elisabeth Monard

Klasse Natuurwetenschappen

Claude LIBERT

Claude Libert (°1964) behaalde zijn diploma licentiaat in de wetenschappen, dierkunde, biotechnologie in 1987 aan de UGent. Zijn mentoren waren Walter Fiers en Marc Van Montagu. Met een IWONL en FWO mandaat behaalde hij een doctoraat in de wetenschappen, onder promotorschap van Walter Fiers. Met een FWO postdoc mandaat op zak werkte Claude in de periode 1994-1995 aan een onderzoeksinstituting (IRBM) in Rome, Italië, aan aspecten van de biologie van IL6 en STAT3. Bij zijn terugkeer naar Gent werd Claude in 1997 groepsleider bij het pas opgerichte Vlaams Instituut voor Biotechnologie (VIB). Hij behield die functie tot op de dag van vandaag. In 1999 werd hij gastprofessor voor het doceren van een cursus met betrekking tot transgene gentechologie bij zoogdieren. In 2003 werd hij vervolgens aangesteld als hoofddocent en in 2006 werd hij benoemd in deze functie bij de Universiteit Gent.

Gedurende zijn ganse wetenschappelijke loopbaan werkte Claude aan strategieën om sepsis, beter gekend als bloedvergiftiging, wat leidt tot jaarlijks 11 miljoen doden wereldwijd, te begrijpen en te bestrijden. Daartoe worden genetisch gemanipuleerde zoogdieren (muizen) gegenereerd en bestudeerd. Een en ander heeft geleid tot meerdere sleuteldoorbraken in dit gebied.

Claude Libert is lid van talrijke wetenschappelijke verenigingen. Hij heeft een passie voor klassieke muziek (hij is zelf spelend lid van enkele orkesten), geschiedenis (hij is lid van het Nederlands Klassiek Verbod) en is sinds 1978 lid van de Vlaamse Vereniging voor Sterrenkunde.

Klasse Natuurwetenschappen

Jozef ONGENA

Jozef Ongena (°1958) behaalde zijn doctoraat in de natuurkunde in 1985 aan de UGent met een thesis over de ontwikkeling van Krypton lasers, onder de begeleiding van prof. Bouciqué en prof. Wieme. In 1987 werd hij onderzoeker aan het Laboratorium voor Plasmafysica van de Koninklijke Militaire School in Brussel, onder leiding van prof. Vandenplas.

Hij bestudeerde in de eerste plaats de opsluitingseigenschappen van kernfusie plasma's verhit door injectie van snelle neutrale deeltjes en radiofrequente golven op de tokamak TEXTOR van het Duitse Forschungszentrum Jülich. Later spitste hij zich toe op de opsluitingseigenschappen van tokamak plasma's met gekoelde rand, gerealiseerd met kleine hoeveelheden Ne, Ar en Si. Het internationaal succes van dit onderzoek leidde tot een intensieve samenwerking met fusie laboratoria wereldwijd: het Plasma Physics Laboratory van Princeton University en General Atomics in San Diego, het Nuclear Fusion Instituut van het Kurchatov Onderzoekscentrum in Moskou en het Japanse kernfusie instituut in Naka, Japan. Als Task Force Leader aan JET (Joint European Torus nabij Oxford) leidde hij een tiental jaar het onderzoek naar operationele scenario's en verwarmingsmethodes voor ITER en toekomstige fusiereactoren. Recent breidde hij het onderzoek verder uit naar innovatieve manieren om thermonucleaire plasma's te verwarmen, de zogenaamde 3-ionen verwarmingsschema's. Hiervoor heeft zijn team, inclusief collega's van het Fusion Plasma Science Centre van het MIT in Boston, de Landau-Spitzer prijs van de American en European Physical Society (APS/EPS) ontvangen in 2018.

Hij is momenteel projectleider voor de constructie en operatie van een radiofrequent verhitingsstelsel voor de stellarator Wendelstein 7-X van het Max-Planck Instituut in Greifswald. Hij is de huidige voorzitter van de Belgische Natuurkundige Vereniging.

Klasse Natuurwetenschappen

Guy SMAGGHE

Guy Smagghe (°1968) is doctor in de Toegepaste Biologische Wetenschappen en als gewoon hoogleraar verbonden aan de faculteit Bio-ingenieurswetenschappen van de Universiteit Gent. Zijn wetenschappelijke werken behandelen diverse aspecten omtrent insecten belangrijk in de landbouw, met fundamentele aspecten omtrent de groei van insecten en toepassingen in de gewasbescherming en bestuiving. Over deze onderwerpen publiceerde hij reeds 4 boeken en meer dan 500 wetenschappelijke artikels.

Zijn bijzondere aandachtsgebieden betreffen de insectenfysiologie en de metamorfose van insecten, geïntegreerde bestrijding met nieuwe insectengroeiregulatoren zoals hormoonmimetica, insectenbiotechnologie met de kweek van insectencellen en RNAi, de gezondheid van pollinatoren en hun bestuivingsdiensten in agro-ecosystemen.

Zijn bijdragen in de Hoge Gezondheidsraad en in diverse vakorganisaties onderlijnen zijn motivatie voor duurzaamheid en biodiversiteit. In zijn activiteiten hecht hij veel belang aan meer groene landbouw en wetenschapscommunicatie en hij is verdediger van de wetenschappelijke excellentie. Ook pleit hij voor gelijke kansen voor iedereen. Zijn onderzoeksgroep is een van de wereldwijd leidende centra op het gebied van insectenonderzoek.

In 1998 werd hij verkozen tot Laureaat van de KVAB, in 2002 als Fellow van de AAAS en Francqui-leerstoel houder in 2018.

Klasse Menswetenschappen

Laurens CHERCHYE

Laurens Cherchye (°1974) is als gewoon hoogleraar verbonden aan de KU Leuven. Hij behaalde zijn doctoraat in de Economische Wetenschappen in 2001. Daarna was hij Postdoctoraal Onderzoeker aan het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO). Hij was ook Visiting Professor aan de Université Libre de Bruxelles en Full Professor aan de Universiteit van Tilburg. Momenteel is hij Campusdecaan van de Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen van de Kortrijkse Campus Kulak. Daarnaast is hij Honorary Senior Research Associate aan de University College London (UCL), International Research Fellow aan het Institute for Fiscal Studies (IFS), Extramural Fellow van de Universiteit van Tilburg, Research Fellow van het Center for Economic Policy Research (CEPR) en Associate Editor van de vaktijdschriften *Economic Journal* en *Journal of Productivity Analysis*.

Het onderzoek van Laurens Cherchye situeert zich binnen de micro-economie. Het richt zich onder andere op de vraag hoe er binnen gezinnen beslissingen worden genomen omtrent de verdeling van tijd en geld, en wat de impact hiervan is op het individuele welzijn van de gezinsleden. Daarnaast is Laurens Cherchye gespecialiseerd in niet-parametrische technieken voor de analyse van productiegedrag. Dit onderzoek gebeurt in nauwe samenwerking met Bram De Rock (KU Leuven en ULB) en Frederic Vermeulen (KU Leuven). Samen zijn zij verantwoordelijk voor de onderzoeksgroep GARP (Group for the Advancement of Revealed Preferences).

Zijn onderzoek werd bekroond met de Management Science Strategic Innovation Prize (MSSIP) van de European Association of Operational Research Societies (EURO) in 2006, de Prijs van de Vereniging voor Economie in 2008, een Consolidator Grant van de European Research Council (ERC) in 2014, de Prijs van de Vlaamse Wetenschappelijke Stichting van de KVAB in 2015, De Pioniersprijs van de KU Leuven in 2015 en de Francquiprijs in 2019.

Klasse Menswetenschappen

Pierre DELSAERDT

Prof. dr. Pierre Delsaerdt (°1963) is hoogleraar bij het Departement Geschiedenis van de Universiteit Antwerpen. Hij is er lid van het Centrum voor Stadsgechiedenis. Aan de KU Leuven is hij deeltijds hoogleraar op het domein van de boek- en bibliotheekgeschiedenis.

Zijn lesopdrachten aan de Universiteit Antwerpen handelen over de geschiedenis van boek en bibliotheek en de geschiedenis van de Nederlanden. Daarnaast is hij er titularis van verschillende opleidingsonderdelen in het masterprofiel 'Geschiedenis en Cultureel Erfgoed'.

Zijn onderzoek richt zich voornamelijk op de geschiedenis van het boek als materieel object en op de geschiedenis van (institutionele en privé-) bibliotheken, voornamelijk in de Zuidelijke Nederlanden in de vroegmoderne tijd en de 19de eeuw. Daarmee hangt ook onderzoek samen naar de geschiedenis van de boekhandel. Recenter kwam er een specifieke belangstelling bij voor de geschiedenis van het bibliotheek verzamelen en voor de 'vererfgoeding' van het boek vanaf de tweede helft van de 18de eeuw. Momenteel lopen onderzoeken naar de bibliotheek collectie van de hertogen van Arenberg (1850–1950, i.s.m. Elly Cockx-Indestege) en naar de inbeslagnames, door de Franse bezettingsmacht, van kostbare boeken en handschriften in de Zuidelijke Nederlanden in 1794–95.

Sinds 2019 is hij aan de Universiteit Antwerpen ook directeur van het Ruusbroecgenootschap. Aan het UCSIA coördineert hij initiatieven binnen de themalijn 'Jezuietenerfgoed'. Hij is lid van de advisory board van de boekhistorische tijdschriften Quaerendo en De Gulden Passer. Daarnaast is hij bestuurslid van het Plantin Instituut voor Typografie en van het Dotatiefonds voor Boek en Letteren (Antwerpen), en lid van het Wetenschappelijk Comité van de Arenberg Stichting (Edingen).

Klasse Menswetenschappen

Letizia PAOLI

Letizia Paoli (*1966) is sinds 2006 gewoon hoogleraar criminologie aan de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de KU Leuven. Sinds 2020 is ze voorzitter van de afdeling Strafrecht en Criminologie van deze faculteit. Ze is ook Life Member aan Clare Hall van Cambridge University. Bovendien is ze gastonderzoekster of -professor geweest aan de universiteiten van Cambridge, Manchester, Paris II Panthéon-Assas, Rotterdam, Giessen en Tübingen.

Sinds de jaren '90 heeft Letizia Paoli uitgebreid gepubliceerd over georganiseerde misdaad, illegale en semilegale markten, en het daaraan gekoppelde controlebeleid. Zo heeft zij onder meer onderzoek gedaan naar Zuid-Italiaanse maffiaorganisaties, drugsmarkten op lokaal, nationaal en globaal niveau, en de markten voor dopingproducten en farmaceutische producten. Samen met Dr. Victoria Greenfield (George Mason University en RAND) heeft ze ook een nieuw instrument - het Harm Assessment Framework - ontwikkeld, om op systematische wijze de verschillende soorten schade van criminele activiteiten in te schatten. Samen met collega's heeft ze deze methodologie reeds toegepast op verschillende criminaliteits-fenomenen, zoals drugshandel, computercriminaliteit, voedsel-criminaliteit en staatscriminaliteit. Daarnaast doet zij onderzoek naar de percepties van de ernst van misdrijven bij burgers en politieambtenaren, met als uiteindelijk doel om deze percepties te vergelijken met de systematische inschattingen van de schade van criminele activiteiten. Op deze manier wil ze bijdragen tot de ontwikkeling van een verantwoordelijker, efficiënter en menselijker strafrechtelijk beleid.

In 2016 ontving Letizia Paoli de Thorsten Sellin & Sheldon and Eleanor Glueck Award van de American Society of Criminology en de Distinguished Scholar Award van de International Association for the Study of Organized Crime.

Klasse Kunsten

Jan DEWILDE

Jan Dewilde (°1961) studeerde musicologie aan de KU Leuven, waar hij afstudeerde met een thesis over de Antwerpse componist Jules Falck (1881-1959). Tijdens zijn opleiding kreeg hij ook privélessen van componist-musicoloog Herman Roelstraete. Als wetenschappelijk medewerker bij het Archief en Museum voor het Vlaamse Cultuurleven in Antwerpen (nu: Letterenhuis) maakte hij tussen 1986 en 1988 tentoonstellingen over muziek en de Vlaamse Beweging, en over componist-dirigent Lodewijk De Vocht. Van 1988 tot 1998 werkte hij, eerst als researcher en later als producer, bij de BRT(N)/VRT waar zijn belangstelling voor Vlaamse muziek nog werd gestimuleerd door Hugo Sledsens en Vic Nees. Dit resulteerde in verschillende televisiedocumentaires over Vlaamse componisten en musici, en in tal van opnames.

In 1998 werd Dewilde wetenschappelijk coördinator van het Studiecentrum voor Vlaamse Muziek (Antwerpen) dat hij samen met Michaël Scheck oprichtte en dat hij nu nog altijd leidt. Het SVM lokaliseert, inventariseert, bestudeert en valoriseert Vlaams muziekerfgoed, wat resulteert in studiedagen, lezingen, publicaties, concerten in binnen- en buitenland en opnames. Vanuit het SVM is Dewilde ook editor van de partiturenreeks The Flemish Music Collection (i.s.m. Musikproduktion Höflich, München), waarin ondertussen 180 partituren, voorzien van een drietalige inleiding, zijn verschenen.

Sinds 2004 is hij hoofdbibliothecaris van de bibliotheek van het Koninklijk Conservatorium Antwerpen (AP Hogeschool), die in 2010 als eerste door de Vlaamse overheid erkend werd als erfgoedbibliotheek. Vanuit de Antwerpse Conservatoriumbibliotheek leidt hij de multidisciplinaire onderzoeksgroep Labo XIX&XX die focust op de Antwerpse muziekcultuur van de 19de en 20ste eeuw.

Jan Dewilde heeft veel publicaties en lezingen op zijn naam en wordt vaak geconsulteerd als expert inzake muziekerfgoed en muziekarchieven en -bibliotheken.

Klasse Kunsten

Steven JACOBS

Steven Jacobs (°1967) is kunsthistoricus gespecialiseerd in de relaties tussen film en de beeldende kunsten. Daarnaast verdiepte hij zich in de interacties tussen beeldende kunst en architectuur. Voorts omvat zijn expertise diverse aspecten van de Belgische moderne kunst, zoals het oeuvre van schilder Raoul De Keyser.

Over deze onderwerpen publiceerde hij uitvoerig, onder meer in tijdschriften als *Art Journal*, *Early Visual Popular Culture*, *History of Photography*, *Journal of Architecture*, *Journal of Urban History*, *Millennium Film Journal*, *October*, *Oxford Art Journal* en *De Witte Raaf*. Daarnaast is hij auteur of co-auteur van *The Wrong House: The Architecture of Alfred Hitchcock* (2007), *Framing Pictures: Film and the Visual Arts* (2011), *The Dark Galleries: A Museum Guide to Painted Portraits in Film Noir* (2013), *Screening Statues: Cinema and Sculpture* (2017), *The City Symphony Phenomenon: Cinema, Art, and Urban Modernity between the Wars* (2018) en *Art in the Cinema: The Mid-Century Art Documentary*.

Steven Jacobs werd uitgenodigd als gastspreker aan diverse universiteiten, musea en culturele instellingen en was ook curator van tentoonstellingen voor onder meer MSK Gent, S.M.A.K. Gent, Museum voor Moderne Kunst Arnhem en deSingel Antwerpen. Voor onder andere Cinematek Brussel en Le Giornate del Cinema Muto in Pordenone was hij curator van filmprogramma's.

Steven Jacobs doceert moderne kunstgeschiedenis aan de vakgroep kunstwetenschappen van de Universiteit Gent en filmgeschiedenis aan het departement letterkunde van de Universiteit Antwerpen.

Klasse Kunsten

Jan MICHIELS

Sinds zijn laureaatschap in de Koningin Elisabethwedstrijd 1991 is Jan Michiels (°1966) bekend voor zijn zeer persoonlijke en veelgelaagde omgang met het pianorepertoire, door oud en nieuw in telkens wijzigende perspectieven te combineren. Talrijke opnames getuigen hierover – om er enkele te noemen: 'Lost in Venice with Prometheus', 'The War of the Romantics', 'Slavic Soul' (allem uitgegeven door Fuga Libera) bevatten muziek van Bach tot vandaag, gezien vanuit het standpunt van een uitvoerder die zijn programma's vorm geeft vanuit een voortdurende dialoog met levende muziekgeschiedenis. Jan Michiels werkte intens samen met componisten zoals o.a. G.Kurtág, H.Holliger, H.Lachenmann, K.Goeyvaerts, R.Grosz, K.Huber en K.Defoort. Eén van zijn voornaamste inspiratiebronnen is Luigi Nono, die in het centrum stond van zijn Doctoraat in de Kunsten 'Teatro dell'Ascolto' (2011).

Hij is regelmatig te horen in prestigieuze concertzalen in Europa en Azië. Hij concerteerde met vele solisten en ensembles – met Inge Spinette vormt hij het pianoduo YinYang. Hij werkte met dirigenten als D.Angus, S.Asbury, P.Eötvös, P.Herreweghe, H.Holliger, R.Grosz, en met orkesten als o.a. Brussels Philharmonic, Nationaal Orkest van België, Antwerp Symphony Orchestra, WDR Sinfonieorchester Köln, Berliner Symphoniker, Orchestre Symphonique de la Monnaie, Orchestre Philharmonique de Monte Carlo, Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra. Daarnaast heeft hij ook samengewerkt met choreografen als A.T De Keersmaeker, Sen Hea Ha en V.Dunoyer.

Hij studeerde bij Abel Matthys (Brussel) en Hans Leygraf (Berlin). Als pedagoog gaf hij masterclasses in o.a. Hamburg, Murcia, Szombathely, London, Montepulciano, Strasbourg en Lisboa. Momenteel is hij docent piano aan het Koninklijk Conservatorium Brussel.

Klasse Kunsten

Mauro PAWLOWSKI

Mauro Pawlowski (°1971) is een Belgische muzikant van Pools-Italiaanse afkomst. Hij werkte reeds samen met theatermakers, modeontwerpers, performance artiesten, beeldend kunstenaars, choreografen, poppenspelers, schrijvers, schlagerzangers en cineasten.

Mauro componeerde muziek voor theater-, dans- en literaire producties van onder andere FroeFroe, Theater Stap, Zuidpool theater, VRT, VTM, Braakland/Zhebuilding, Ultima Vez, de Roovers, Behoud de Begeerte, Het Nieuwstedelijk en hetpaleis.

Daarnaast is hij regelmatig te gast als muzikant bij projecten van uiteenlopende genres, met o.a. Roland Van Campenhout, Kris de Bruyne, Jan De Smet, Flat Earth Society, Spectra Ensemble en dEUS) en heeft hij een wekelijkse column in HUMO.

Als artistieke kameleon incarneert Mauro het DIY-principe (Do It Yourself) en houdt hij zichzelf in een constante staat van beweging.

Klasse Technische Wetenschappen

Ann CALUWAERTS

Ann Caluwaerts (°1966) is Executive Vice-President People, Brand and Corporate Affairs bij Telenet.

Zij heeft 30 jaar ervaring in de telecommunicatieindustrie wereldwijd en in de lokale media-industrie.

Alvorens te starten bij Telenet, heeft ze ervaring opgedaan bij Britisch Telecom en Lernout & Hauspie Speech Products. Haar deskundigheid situeert zich op het vlak van digitalisatie, strategie-ontwikkeling, strategische communicatie, change management, telecom-regelgeving en financieel management. Bij Telenet is zij momenteel verantwoordelijk voor zowel de afdelingen human resources, brand, legal, communicatie als corporate affairs.

Zij geeft regelmatig voordrachten op conferenties en academische organisaties. Daarnaast ijvert zij voor meer genderdiversiteit op de werkvloer, meer vrouwen in topfuncties en meer meisjes in STEM-richtingen. Zij zetelt eveneens in de Raad van Bestuur van IMEC en VOKA en heeft een fellowship van de VUB.

Ann Caluwaerts behaalde het diploma Burgerlijk Ingenieur Elektrotechniek aan de KU Leuven en volgde verschillende opleidingen o.a. aan INSEAD, de London Business School, Colombia University, New York, en Guberna.

Klasse Technische Wetenschappen

Erik SMOLDERS

Erik Smolders (°1965) is gewoon hoogleraar KU Leuven, gespecialiseerd in bodemscheikunde met toepassingen in milieutoxicologie en analyse van bodemvruchtbaarheid. Het centraal onderzoeksthema is de biologische beschikbaarheid van chemische elementen en moleculen in het leefmilieu.

Dr. ir. Erik Smolders studeerde af als Bio-ingenieur (Scheikunde en Landbouw-industrieën, optie Oppervlaktechemie) aan de KU Leuven en behaalde er zijn doctoraat Bio-ingenieurswetenschappen.

Erik Smolders is een uitmuntende onderzoeker met een indrukwekkend track record. Hij startte zijn onderzoeksliepbaan bij het (N)FWO: aspirant, post-doctoraal mandaat (2X) en kreeg ook een Marie Curie post-doctoraal mandaat. Internationale ervaring verwierf hij door vier verblijven in het buitenland: Imperial College, CSIRO, Adelaide, University of Wisconsin en zeer recent BOKU-Wenen. Hij slaagde er ook in substantiële fondsen te verwerven via FWO, Onderzoeksfonds KU Leuven, industrie en overheid (EU en Vlaams: VLM, OVAM, VLIR-UOS). Hij werkte ook intensief mee aan REACH (veiligheidsvoorschriften van de EU-commissie voor chemische producten).

Zijn expertise ligt vooral bij de studie naar het gedrag en de effecten van spoor-metalen, radionucliden en nutriënten in het leefmilieu, voornamelijk in de bodem. Een groot deel van het onderzoek is toegepast en situeert zich in het domein van bodemkunde en milieutechnologie, er is intense samenwerking met overheid en industrie. De toepassingen zijn voornamelijk het opstellen van risico-evaluaties van verontreinigingen, sanerings-technieken en het ontwikkelen van meer efficiënte meststoffen.

Het maatschappelijk engagement van Erik Smolders wordt aangetoond door zijn vicevoorzitterschap van zijn departement, zijn inzet voor ontwikkelingslanden, de ijkingstoets voor de bio-ingenieurs, zijn actieve deelname aan het Denkersprogramma Bodem, ...

Klasse Technische Wetenschappen

Jos VANDER SLOTEN

Jos Vander Sloten (*1962) behaalde het diploma van burgerlijk ingenieur en van doctor in de toegepaste wetenschappen aan de KU Leuven. Hij is thans gewoon hoogleraar aan de Faculteit Ingenieurs-wetenschappen van de KU Leuven, departement Werktuigkunde. Sinds 2016 is hij vice-decaan internationalisering van de Faculteit Ingenieurswetenschappen, KU Leuven.

Aan de Faculteit Ingenieurswetenschappen doceert hij cursussen rond mechanica, probleemoplossen en ontwerpen, en biomedische technologie met aandacht voor de introductie van nieuwe onderwijsvormen (o.m. projectpractica in de bachelor-jaren, Blended Learning, Web Based Learning). Zijn didactische kwaliteiten werden herhaaldelijk beloond met het Gouden Krijtje, een erkenning uitgereikt door de facultaire studentenvereniging VTK. Van 2006 tot 2012 was hij programmadirecteur van de Master in Biomedical Engineering. Hij was de initiatiefnemer van het Leuven Medical Technology Center dat sinds de start in 2008 nu evolueerde naar het Leuven Health Technology Center om op die manier een nog breder platform te bieden voor alle technologische aspecten in de gezondheidszorg: van preventie, over diagnose en therapie naar revalidatie.

Zijn onderzoek situeert zich in de biomechanica van het skelet, de computer-ondersteunde chirurgiesystemen, alsook de revalidatie- & preventiesystemen. Voor zijn realisaties op het vlak van de Biomedische Ingenieurswetenschappen werd hij erkend als Dr.h.c. van de University of Suceava (Roemenië) en van de Prince of Songkla University (Thailand). Hij is buitenlands lid van de Poolse Academie voor Wetenschappen.

Hij is lid van het bestuur van de Belgian Society for Medical and Biological Engineering and Computing. In de European Alliance for Medical and Biological Engineering and Science (EAMBES): secretaris-generaal (2003-2004), president-elect (2005) en president (2006). Hij is Founding Fellow van EAMBES, en Fellow van de International Academy for Medical and Biological Engineering. Hij is tevens lid van de Raad van Bestuur van o.m. Materialise, Roryco, Custom8, White Fund, ORSI.

Klasse Technische Wetenschappen

Joeri VAN MIERLO

Prof. dr.ir. Joeri Van Mierlo (°1969), hoogleraar aan de Vrije Universiteit Brussel, is een internationaal erkend expert in het actueel en maatschappelijk zeer relevant onderzoeksdomein 'elektromobiliteit'. Samen met prof. Cathy Macharis richtte hij het onderzoekscentrum MOBI (Mobility, Logistics and Automotive Technology) op en bouwde het op indrukwekkende wijze uit tot een team van ca. 120 experten. MOBI is een referentie in de EU voor kerntechnologieën van elektrische en autonome mobiliteit (batterijen, vermogens-elektronica en management van de "vehicle-to-grid" (V2G) interactie. Dit onderzoekscentrum voerde ca.160 projecten uit in de afgelopen vijf jaar en wordt hoofdzakelijk gefinancierd via EU-projecten en industrie-opdrachten.

Het onderzoekscentrum MOBI richt zich op het verbeteren van de kwaliteit van leven, de economische ontwikkeling en de milieu-integriteit door middel van unieke multidisciplinaire competenties op maat gemaakt voor de transport- en energiesector.

Prof. Van Mierlo slaagt er bovendien in over zijn inzichten en bevindingen breed te communiceren enerzijds op hoog niveau in de wetenschappelijke en technische wereld. Maar anderzijds engageert Prof. Van Mierlo zich evenzo intensief en succesvol in communicatie naar het bredere publiek toe. Voorbeelden zijn onder meer zijn bijdrage aan KVAB-KTW standpunten, zijn blog, zijn rol bij hoorzittingen van het Vlaamse parlement.

Prof. Van Mierlo was gasthoogleraar aan de Chalmers University of Technology, Zweden (2012).

Prof. Van Mierlo was vicevoorzitter van AVERE (2013-2019), de European Electric Vehicle Association (www.averse.org) en vicevoorzitter (2015-2019) van de Belgische sectie AVERE-België. Hij is voorzitter van het EPE- hoofdstuk "Hybride en elektrische voertuigen". Hij is een actief lid van EARPA (European Automotive Research Partner Association) en lid van EGVA (European Green Vehicle Initiative Association). Hij is actief in Flanders Make.

Klasse Menswetenschappen

Elisabeth Crouzet-Pavan

Elisabeth Crouzet-Pavan is professor aan de Sorbonne en een toonaangevend mediëviste die zowel in haar onderzoek als in haar onderwijs blijk heeft gegeven van een volgehouden wetenschappelijk en pedagogisch engagement op het hoogste niveau. Haar werk heeft ook ver buiten de Franstalige wereld weerklink gehad. In eigen land heeft de erkenning voor haar vele verdiensten, als wetenschapper, als lesgeefster en als academisch bestuurder tot alvast geleid tot de opname als officier in de Légion d'Honneur en als corresponderend lid van de Académie des inscriptions et belles lettres.

Klasse Menswetenschappen

Judith Pollmann

Judith Pollmann is een Nederlands historica en hoogleraar Vroegmoderne Nederlandse Geschiedenis, verbonden aan de Universiteit van Leiden. Haar onderzoeksexpertise ligt op het gebied van de Nederlandse Opstand; de reformatie en contrareformatie; herinneringscultuur en het gebruik van egodocumenten (bijvoorbeeld dagboeken en kronieken). Naast haar lidmaatschap van de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen, is Pollmann voorzitter van het bestuur van het Huizinga Instituut, lid van de Wetenschappelijke Raad van het Scaliger Instituut en maakt ze deel uit van de redactie van het tijdschrift Past & Present.

Klasse Technische Wetenschappen

Frank De Winne

Burggraaf Frank De Winne is vooral bekend als ruimtevaarder, maar hij heeft ook een indrukwekkende loopbaan als militair piloot doorlopen. Na talrijke opleidingen in Frankrijk, Groot-Brittannië en de Verenigde Staten van Amerika, werd hij senior-testpiloot voor de Belgische luchtmacht en werd bevorderd tot Generaal Majoor.

In 1998 werd hij opgenomen in het astronautencorps van de Europese ruimtevaartorganisatie. Op 30 oktober 2002 werd Frank De Winne als boordwerktuigkundige gelanceerd aan boord van de Sojoez TMA-1 in het kader van de Odissea Missie. Op 20 september 2007 werd De Winne geselecteerd voor een tweede ruimtemissie: een verblijf van zes maanden (mei tot november 2009) aan boord van het ISS (International Space Station).

Thans is Frank het hoofd van het European Astronaut Center (EAC) in Keulen (Duitsland), dit is het opleidingscenter voor astronauten van ESA. Hij is er verantwoordelijk voor de opleiding van de Europese astronauten.

Zoals heel wat astronauten steunt Frank de jongeren. Hij is Belgisch ambassadeur voor Unicef. Hij is bestuurder van de vzw Eurospace Society, die als doel heeft jongeren te motiveren voor de studies in de STEM-disciplines, en is peter van "Space 4 Girls", een vzw die zich inzet om speciaal meisjes aan te sporen voor astronomie, wetenschap en technologie.

LAUREATEN VAN DE ACADEMIE 2020

Laureaten van de Academie 2020

De Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten kent jaarlijks vier prijzen toe met als titel 'Laureaat van de Academie' ter bekroning van de carrière van een jong onderzoeker of kunstenaar. Het zijn de op één na belangrijkste wetenschappelijke en/of culturele prijzen die de Academie uitreikt ter bevordering van wetenschap en cultuur, en zij worden gehonoreerd met een bedrag van 10.000 euro.

Palmares

	Natuurwetenschappen	Menswetenschappen	Kunsten	Technische Wetenschappen
2001	Annemie Bogaerts	Roland Breeur	-	
2002	Ivo Vankelecom	Marc Brysbaert	Wim Henderickx	
2003	Luc De Meester	Jan Papy	-	
2004	Femke Olyslager (+)	Jan De Houwer	Berlinde De Bruyckere	
2005	Michaël Deleuze	Dirk Van Hulle	Peter Swinnen	
2006	Bart Van der Bruggen	Joep Konings	Barbara Baert	
2007	Frank De Proft	Marc Depauw	Petra Vermote	
2008	Jo Dewulf	Filip Lievens	Katelijne Schiltz	
2009	Rony Keppens	Wim Vandenbussche	Nick Andrew	
2010	Steven De Feyter	Wim Verbeke	Koenraad Brosens	Lieven Eeckhout
2011	Veronique Van Speybroeck	Peter Van Nuffelen	Annelies Van Parys	Michaël De Volder
2012	Johan Verbeeck	Hans Op de Beeck	Koenraad Jonckheere	Dries Van Thourhout
2013	Peter Bienstman	Steven Vanderputten	Karel Vanhaesebrouck	Nico Boon
2014	Tom Coenye	Koen Luyckx	Stefan Prins	Bart Merci
2015	Christophe Detavernier	Jean-Christophe Verstraete	Pieter Martens	Wim Van Paepegem
2016	Sara Bals	Ernst Koster	Steven Baelen	Korneel Rabaey
2017	Mo Lamkanfi	Koen De Temmerman	Vlad Ionescu	Marian Verhelst
2018	Martin Guillems	Bert De Smedt	Sofie Muller	Günther Roelkens
2019	Wendy Lowen	Violet Soen	Marjan Sterckx	Steven Latré

Worden uitgeroepen tot Laureaat van de Academie 2020: de heer Pieter Van Vlierberghe in de Klasse van de Natuurwetenschappen, de heer Kristof De Witte in de Klasse van de Menswetenschappen, de heer Nick Ervinck in de Klasse van de Kunsten en de heer Tom Defoirdt in de Klasse van de Technische Wetenschappen.

Klasse Natuurwetenschappen

Pieter VAN VLIERBERGHE

Pieter Van Vlierberghe (*1980) behaalde zijn doctoraat in 2008 aan de Erasmus Universiteit (Rotterdam, Nederland) en voerde postdoctoraal onderzoek uit aan het Institute For Cancer Genetics (Columbia University, New York, USA). Na een verblijf van 5 jaar in de Verenigde Staten van Amerika, keerde hij terug naar de Universiteit Gent in het kader van het Odysseus Programma van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO). In 2015 verwierf hij een ERC Starting Grant en werd hij aangesteld als hoofddocent aan de Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen van de Universiteit Gent. In 2018 werd hem tevens de prestigieuze Baillet Latour Grant for Medical Research toegekend en werd hij aangesteld als hoogleraar aan de Universiteit Gent.

Het onderzoek van Pieter Van Vlierberghe richt zich op acute leukemie, een agressieve vorm van bloedkanker die vooral voorkomt bij kinderen. Vandaag wordt dit type leukemie behandeld met complexe en langdurige chemotherapie. Deze behandelingen zijn zeer toxisch en belastend door de vele bijwerkingen die ze veroorzaken. Op basis van de identificatie van nieuwe genetische afwijkingen die aan de basis liggen van het ontstaan van deze agressieve vorm van kinderkanker, kunnen nieuwe, meer gerichte en minder toxische geneesmiddelen ontwikkeld worden die zullen zorgen voor een grotere overlevingskans en een mooiere toekomst voor kinderen die door deze verschrikkelijke ziekte getroffen worden.

Pieter Van Vlierberghe is lid van de redactieraad van het wetenschappelijke tijdschrift 'Blood' en co-auteur van meer dan 100 publicaties in internationale wetenschappelijke tijdschriften. Naast zijn onderzoekswerk doceert hij kanker biologie in de Master Biomedische Wetenschappen aan de Universiteit Gent.

Klasse Menswetenschappen

Kristof DE WITTE

Kristof De Witte (°1983) is hoogleraar aan de Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen van de KU Leuven. Hij is ook bijzonder hoogleraar aan de Universiteit Maastricht waar hij de leerstoel 'Effectiveness and Efficiency of Educational Innovations' bekleedt bij de UNU-MERIT onderzoeksgroep. Verder is hij verbonden aan het CESifo Netwerk en het Finse VATT Instituut voor Economisch Onderzoek. Aan KU Leuven is hij programmadirecteur van de Educatieve Master in de Economie, en Directeur van het facultaire onderzoekscentrum Leuven Economics of Education Research.

De onderzoeksinteresses van Kristof De Witte omvatten onderwijs economie, performantiemeting en politieke economie. Hij publiceerde ruim 80 wetenschappelijke artikelen, waaronder in vooraanstaande wetenschappelijke tijdschriften zoals 'American Sociological Review', 'The Economic Journal', 'Journal of Urban Economics' en 'European Journal of Operational Research'. De Witte valoriseert intensief zijn onderzoeksbevindingen naar beleid en het brede publiek. Zo publiceerde hij tientallen Nederlandstalige artikelen en werkte mee aan bijna twintig boeken waaronder 'De Geslaagde School' en 'De (her)vormende school' die zijn uitgebracht door de denktank Itinera. Vanuit zijn onderwijs economische expertise heeft hij meer dan honderd tussenkomsten in nationale en internationale pers.

De Witte is associate editor van 'International Transactions in Operational Research' en voormalig gasteditor bij drie tijdschriften. Voor zijn onderzoek verwierf hij eerder internationale prijzen. Voor zijn doctoraatsverhandeling ontving hij zowel de tweejaarlijkse 'Edgard Milhaud' Prijs van CIRIEC als de 'Hans-Jürgen-Ewers-Prize'. Daarnaast ontving hij ook prijzen voor 4 wetenschappelijke artikelen en de prijs van het 'Belgisch Instituut voor Openbare Financiën' voor zijn masterproef.

De Witte trad meermaals op als hoofdspreker op internationale conferenties. Hij organiseert zelf ook jaarlijks academische conferenties rond onderwijs economie, maar eveneens meerdere studiedagen per jaar voor Vlaamse leraren economie.

Klasse Kunsten

Nick ERVINCK

Nick Ervinck (°1981) studeerde in 2003 af aan de KASK (Koninklijke Academie voor Schone Kunsten, Gent) met een masterdiploma in Mixed Media. Hij schoolde zich daarna bij in het computermodelleren, beeldhouwen en werken met materialen als polyester, gips en hout. Na les te hebben gegeven aan kunstacademies in Tielt, Menen en Kortrijk (2004-2012) keerde hij terug naar het KASK om hier drie jaar als gastprofessor door te brengen. Zijn werk bestaat uit grote installaties, handgemaakte en 3D-geprinte sculpturen, keramiek, prints, tekeningen, lightboxes en animatiefilms.

Hoe divers deze kunstproductie ook moge zijn, bovenal blijft hij gefascineerd door de 'negatieve ruimte' zoals hij die ontdekte bij klassieke beeldhouwers als Henry Moore en Barbara Hepworth. De vaststelling dat een 'gat' in de materie zo'n jong idee is zal hem vermoedelijk de rest van zijn leven blijven achtervolgen. Als kind van zijn tijd speelt hij hier een wisselend spel mee tussen de fysieke en virtuele wereld, zich bedienend van zowel het klassieke als het nieuwe vakmanschap (computers, 3D printen en frezen). Van hieruit onderzoekt hij op zijn eigen unieke manier klassieke thema's zoals de mens (met focus op diens anatomie en de wording van cyborgs), planten (vooral hun genetische manipulatie), maskers en dieren, telkens vertrekkende vanuit een (kunst)historische achtergrond die hij versnijdt met de hedendaagse pop en sci-fi cultuur.

Hij ontving verschillende prijzen: Prix Godecharle (2005), The Fortis Young Ones Award (2006), de Provinciale Prijs voor Schone Kunsten West-Vlaanderen (2006) en de Rodenbach Fonds Award (2008). In 2013 won Ervinck ook de prestigieuze Merit CODA Award voor zijn kunstintegratie IMAGROD. In 2009 werd Ervinck geprezen voor WARSUBEC, een monumentaal project gecreëerd voor de culturele site Zebrastraat, in Gent. Ook vele publieke en private opdrachten volgden. Studio Nick Ervinck werd opgericht in 2011.

Zijn werk is verworven door kunstverzamelaars over de hele wereld en getoond in solo- en groepstentoonstellingen in Europa: NRW-Forum Düsseldorf; Ars Elektronica, Linz; MARTa, Herford; Musée Paul Valéry, Sète; Musée Fenaille, Rodez; Laboral, Gijón; Museum Beelden aan Zee, Scheveningen; Bozar, Brussel; Brakke Grond, Amsterdam; S.M.A.K., Gent; Gallo-Romeins Museum, Tongeren; Museum Dr. Guislain, Gent; Vanhaerents Art Collection, Brussel; Museum M, Leuven; het Museum voor Schone Kunsten, Gent en het Middelheimmuseum, Antwerpen; en internationaal: UNArt Center, Shanghai; MOCA, Shanghai; Axiom, Tokyo; Oya Stone Mine, Tokyo; Northern Arizona University Art Museum, Flagstaff en Chamber, New York.

Klasse Technische Wetenschappen

Tom DEFOIRD

Tom Defoirdt (°1980) is onderzoeksprofessor aan het Centrum voor Microbiële Ecologie en Technologie (CMET), UGent. Hij studeerde Bio-ingenieur in de Cel- en Genbiotechnologie aan de UGent, en behaalde een doctoraat in de Toegepaste Biologische Wetenschappen aan de UGent in 2007.

Het doel van zijn onderzoek is nieuwe technologieën te ontwikkelen voor het management van bacteriële ziekten, met voornaamste toepassing in de aquacultuur. Daartoe voert hij strategisch en toegepast onderzoek uit naar de ontwikkeling van antivirulentie therapie, een nieuwe strategie waarbij de ziekteverwekkers 'ontwapend' worden in plaats van afgedood. Meer specifiek onderzoekt hij mechanismen die ziekteverwekkers nodig hebben om hun gastheer te infecteren om op basis daarvan nieuwe bestrijdingsmiddelen te ontwikkelen die deze mechanismen verstoren. Daarbij wordt uitgegaan van een holistische ingenieursaanpak, waarbij niet enkel de ziekteverwekker beschouwd wordt, maar ook de omgeving en waarbij er eveneens een nadruk gelegd wordt op kwantitatieve aspecten. Dit onderzoek is maatschappelijk zeer relevant aangezien ziekteverwekkers in snel tempo resistent aan het worden zijn tegen de klassieke antibiotica.

De wetenschappelijke output van Tom is hoog met een zeer hoge uitstraling. Hij wordt uitzonderlijk vaak geciteerd. Hij heeft ook een patent op zijn naam rond het gebruik van polyhydroxybutyraat ter bestrijding van bacteriële infecties. Hij leidde verschillende internationale samenwerkingen en was mede-oprichter van VibrioNet Europe, een multidisciplinair Europees netwerk van onderzoekers die Vibrio bacteriën onderzoeken.

Tom ontving verschillende fellowships (IWT doctoraat, FWO postdoc) en (internationale) prijzen (o.a. "Daniel Jouvance Marine Biology Prize 2007" in Frankrijk).

Henri Vanderlindenprijs 2020

Prijs voor een belangrijk oorspronkelijk werk op het gebied van de sterrenkunde.

Laureaat 2020: Andrew TKACHENKO

The mass discrepancy in intermediate- and high-mass eclipsing binaries: the need for higher convective core masses

Andrew Tkachenko (°1985) behaalde in 2007 een Master in Astronomie en Astrofysica aan de Taurida National University (Krim, Oekraïne). In hetzelfde jaar kreeg hij een gedeelde PhD-positie aangeboden aan de Thüringer Landessternwarte Tautenburg en de Universiteit van Jena (Duitsland), onder supervisie van Dr. Holger Lehmann. Na zijn doctoraatsverdediging in 2010 voegde Andrew zich bij het team van Prof. Conny Aerts aan de KU Leuven als junior postdoctoraal onderzoeker, om zijn werk in het domein van asteroseismologie (de studie van de inwendige structuur van sterren door interpretatie van hun pulsaties) voort te zetten. In 2012 kreeg hij een FWO-postdoctoraal mandaat voor onderzoek naar pulserende sterren in dubbelsterrenstelsels, als een middel om het inwendige van sterren en hun evolutie te bestuderen. Sinds 2016 is Andrew Tkachenko aangesteld als onderzoeksexpert aan het Instituut voor Sterrenkunde van de KU Leuven, waar hij een van de sleutelposities bekleedt in het management van het Complementary Science-programma van de PLATO-ruimtemissie, en verder ook verantwoordelijk is voor de supervisie van verschillende doctoraats- en masterstudenten.

Andrew's onderzoeksinteresses betreffen grotendeels pulserende sterren in dubbelstersystemen, stersystemen die bestaan uit twee door zwaartekracht gebonden objecten die periodiek rond hun gemeenschappelijke zwaartepunt draaien. In zijn onderzoek bekijkt hij de volledige architectuur van het systeem, gaande van het inwendige van de sterren (de 'harten' van de sterren), de steratmosferen (de 'gezichten' van sterren) en de binariteit (de 'partners' van sterren). In zijn recent gepubliceerde werk voerden Andrew Tkachenko en zijn team een gedetailleerde studie uit van een steekproef van dubbelsterren van gemiddelde en hoge massa, waarvan de massa en grootte op een modelonafhankelijke manier met een precisie van 3% of beter werden gemeten. Deze observaties toonden aan dat de huidige modellen van de inwendige structuur en evolutie van sterren significante tekortkomingen vertonen en niet in staat zijn om de twee meest fundamentele eigenschappen van een ster correct te voorspellen, namelijk de massa en leeftijd. Deze resultaten hebben grote implicaties voor andere gebieden van de astronomie, daar modellen van de inwendige structuur en evolutie van sterren een immense impact hebben op ons begrip hoe sterren ontstaan, evolueren en uiteindelijk sterven.

Jan Gillisprijs 2020

Prijs voor een belangrijk oorspronkelijk werk i.v.m. de geschiedenis van het wetenschappelijk denken.

Laureaat 2020: Annelies LANNOY

Alfred Loisy and the Making of History of Religions

Annelies Lannoy is momenteel gastprofessor in de godsdienstgeschiedenis aan de Universiteit Gent. Haar onderzoek richt zich op de geschiedenis van de Europese godsdienstwetenschappen en de klassieke filologie in de 19de en de vroege 20ste eeuw, steeds in nauwe relatie tot hun cultuur- en godsdiensthistorische context.

Annelies (°1984) studeerde klassieke filologie en behaalde haar doctoraat aan de UGent met een verhandeling over de positie van de Belgische godsdiensthistoricus Franz Cumont en zijn Franse collega Alfred Loisy in de polemische 19de-eeuwse debatten over de antieke mysterieculen en het vroege christendom (promotor D. Praet). Tijdens haar postdoctorale mandaten (FWO, aan de UGent) specialiseerde ze zich in de studie van wetenschappelijke correspondenties vanuit een multidisciplinair – historisch-sociologisch en historiografisch – perspectief. Ze verrichtte intensief archiefwerk (bv. in Rome, Vaticaan, Parijs) en deed onderzoeksverblijven aan de Academia Belgica en de Universiteit van Toulouse. Ze was de drijvende kracht achter de editie en studie van de correspondentie van Cumont en Loisy, gepubliceerd in de *Mémoires van de Franse Académie des Inscriptions et Belles-Lettres*: 'Mon cher Mithra...' La correspondance entre F. Cumont et A. Loisy. Édition, introduction et notes par A. Lannoy, C. Bonnet et D. Praet (2019, 2 vol.). Als lid van het editiecomité van de *Bibliotheca Cumontiana* werkt ze mee aan de *Scripta Minora* reeks, waarin recent het volume *Doura-Europos* verscheen (eds D. Praet, T. Kaizer, A. Lannoy). Naast haar onderwijsactiviteiten, doet Annelies momenteel vooral onderzoek naar de rol van antisemitisme in correspondenties van 19de- en 20ste-eeuwse godsdiensthistorici.

De voorgelegde monografie 'Alfred Loisy and the Making of History of Religions' (De Gruyter 2020) toont aan hoe cruciaal correspondenties zijn voor ons begrip van het wetenschappelijk denken over het delicate onderwerp dat religie was (en is). Het werk behandelt de ontwikkeling van de godsdienstwetenschap in de vroege 20ste eeuw aan de hand van de correspondenties en publicaties van Alfred Loisy (1857-1940) en tijdgenoten zoals James G. Frazer en Marcel Mauss. In 1908 werd Loisy omwille van zijn kritisch religieonderzoek geëxcommuniceerd uit de katholieke Kerk, waarna hij een spilfiguur werd in de science laïque. Naast theoretische ontwikkelingen, biedt deze studie vooral origineel inzicht in de sterke verwevenheid tussen wetenschap, politiek, ideologie en religie.

Mgr. Charles De Clercqprijs 2020

Prijs voor een belangrijk oorspronkelijk werk op het gebied van de religieuze geschiedenis van Vlaanderen.

Laureaat 2020: Tom BERVOETS

Pleitbezorgers? De parochieclerus voor de Raad van Brabant in de achttiende eeuw

Tom Bervoets (°1988) studeerde Geschiedenis (2010) en Archivistiek: Erfgoed en Hedendaags Documentbeheer (2011) aan de Vrije Universiteit Brussel. In het kader van deze opleiding liep hij stage in het Aartsbisshoppelijk Archief te Mechelen, waar hij het archief van de vroegmoderne kerkelijke rechtbank(en) inventariseerde. Deze inventaris werd uitgegeven door het Rijksarchief. In 2012 ging hij aan de slag in het Rijksarchief Brussel te Anderlecht, waar hij onder leiding van Eddy Put (Rijksarchief Leuven/KU Leuven) en Harald Deceulaer (Rijksarchief Brussel) een proefschrift voorbereidde over klerikale litigiositeit voor de Raad van Brabant in de achttiende eeuw (2019, KU Leuven).

Momenteel is hij als wetenschappelijk medewerker verbonden aan de onderzoeksgroep HOST (Historisch Onderzoek naar Stedelijke Transformatieprocessen) van de Vrije Universiteit Brussel, waar hij 'Getuigenissen' coördineert. Dit interdisciplinaire burgerwetenschapsproject verzamelt, digitaliseert en transcribeert getuigenverklaringen en verhoren van verdachten uit achttiende- en negentiende-eeuwse rechtbanken in België en kadert binnen de jonge onderzoeksdiscipline van de Digital Humanities. In zijn onderzoek legt hij zich voornamelijk toe op de socio-religieuze en juridisch-institutionele geschiedenis van de Zuidelijke Nederlanden in de zeventiende en achttiende eeuw.

In het bekroonde proefschrift bestudeert Tom Bervoets de klerikale procescultuur van de parochieclerus voor de Raad van Brabant in de achttiende eeuw aan de hand van een aantal welomlijnde disputen, die inherent verbonden waren met het pastoorsambt. Het eerste luik van zijn doctoraatsproject, dat werd gefinancierd door BELSPO, bestond uit de inventarisatie van meer dan 2400 achttiende-eeuwse procesdossiers afkomstig uit de kunstmatige reeks 'processen van de geestelijkheid', die deel uitmaakt van het archiefbestand van de Raad van Brabant. Voor het eigenlijke onderzoek vormden de vele honderden dossiers waarbij pastoors betrokken partij waren het belangrijkste bronnenmateriaal. De vaak erg rijk geïllustreerde casussen die hieruit werden gepuurd, werden gekoppeld aan een doorgedreven kwantitatief onderzoek in het eigenlijke kernarchief van de rechtbank.

Floris Van der Muerenprijs 2020

Prijs voor een belangrijk oorspronkelijk wetenschappelijk werk op het gebied van de musicologie in de breedste zin van het woord.

LAUREAAT 2020: Thomas KINT

Charles Ives en het Duitse lied. Analyse van vijf liederen op teksten van Heinrich Heine en een vergelijking met hun mogelijke modellen

Thomas Kint is pianist, musicoloog en pianostemmer. Als student combineerde hij de opleidingen jazzpiano aan het Lemmens-instituut in Leuven en aan de School of Arts in Gent met die van Kunstwetenschappen in de afdeling musicologie aan de UGent.

Als uitvoerder streeft Thomas ernaar om aspecten uit de klassieke traditie en zijn wetenschappelijk onderzoek in vroeg 20ste-eeuwse muziek te verbinden met zijn achtergrond als improvisator.

Zijn kennisname in 2012 van de muziek van de Amerikaanse componist Charles Ives (1874-1954) heeft Thomas sindsdien niet meer losgelaten. Na een inleidend onderzoek naar leven en werk van deze componist voor een Bachelorproef volgde een Masterthesis met onderzoek rond de vroege Duitse liederen van Charles Ives. Een beknopte versie ervan wordt binnenkort gepubliceerd in 'Music & Letters' (Oxford University Press).

Momenteel voert Thomas, met de steun van een FWO-beurs, een doctoraats-onderzoek uit aan de UGent naar werk en esthetica van Charles Ives. Centraal in dit onderzoek staat de interactie tussen de Europese en de Amerikaanse muziekculturen rond de vorige eeuwwisseling en in het vroege modernisme. Deze muziekculturen worden bestudeerd vanuit het sociaal en filosofisch klimaat van die tijd. Het toenmalig 'vooruitgangsoptimisme', en hoe dit zich weerspiegelt in Charles Ives' muziek, is daarbij van specifiek belang. Van 2015 tot 2017 verbleef Thomas in Berlijn als gastonderzoeker aan de Humboldt Universiteit, waar hij de kans kreeg om zich als musicoloog in gespecialiseerde seminars verder te bekwamen. Hij kreeg een uitnodiging om aan de Yale University (New Haven) van juni tot oktober 2020 Ives' manuscripten te bestuderen en samen te werken met andere Ives-onderzoekers. Door de Corona-crisis zal dit op een uitgesteld moment doorgaan.

Thomas leidt ook het pianoplatform Kint Pianos in Gent. Daar staan piano's in brede zin centraal: restauratie, educatie en technische service, maar ook het organiseren van concerten in het piano-atelier.

De heer Wim DECOCK

Le marché du mérite. Penser le droit et l'économie avec Léonard Lessius

Wim Decock (°1983) is als hoofddocent rechtsgeschiedenis verbonden aan de rechtsfaculteiten van de Universiteiten van Leuven en Luik. Zijn onderzoek betreft de kruisverbanden tussen juridisch, economisch en moraaltheologisch denken in de vroegmoderne tijd. Decock studeerde klassieke filologie en rechten aan de KU Leuven en de UGent en promoveerde in 2011 tot doctor in de rechten aan de KU Leuven en Roma Tre onder het promotorschap van Laurent Waelkens en Emanuele Conte. Zijn doctoraat werd mogelijk gemaakt door een Marie Curie Early Stage Training Fellowship, een aspirantschap van het FWO, een stipendium van de Academia Belgica/BHI en een beurs als Visiting Researcher aan Harvard Law School. Decocks proefschrift 'Theologians and Contract Law: The Moral Transformation of the *ius Commune*', uitgegeven bij Nijhoff/Brill in 2013 viel meermaals in de prijzen (o.a. Prijs Raymond Derive 2012, Prijs van de Academische Stichting Leuven 2012 en Michael Novak Award 2017). Van 2012 tot 2014 leidde Decock als "Nachwuchsgruppenleiter" een onderzoeksgroep over vroegmoderne geschillenbeslechting aan het Max-Planck-Institut für europäische Rechtsgeschichte, waar hij tot 2019 geaffilieerd onderzoeker bleef. Decock is een veelgevraagd gastspreker en -docent. Zo was hij in 2017 Directeur d'études invité aan de École des Hautes Études en Sciences Sociales (EHESS) te Parijs.

Het bekroonde werk gaat de dialoog aan met Max Weber, de beroemde socioloog uit Erfurt die jurist en rechtshistoricus van vorming was. Precies honderd jaar geleden lanceerde Weber de definitieve versie van zijn these over de religieuze grondslagen van het kapitalisme. Volgens Weber is de koninklijke weg om de historisch gegroeide 'ziel' van onze moderne Westerse cultuur op het spoor te komen de studie van de zogenaamde 'gewetensliteratuur' uit de vroegmoderne tijd. Uitgaande van deze methode, onthult 'Le marché du mérite' het werk van een Zuidnederlandse theoloog die onder zijn tijdgenoten beter bekend stond als 'het Orakel der Nederlanden': Leonardus Lessius (1554-1623). In een tijdperk gekenmerkt door de eerste globalisering was Lessius een gevierd adviseur van vorsten en zakenlui. Op de Beurs van Antwerpen leerde hij het functioneren van de markten kennen. Vertrekken van het omvangrijke, in het Latijn gestelde oeuvre van Lessius analyseert 'Le marché du mérite' de fundamentele bijdrage van de Antwerpse jezuïet tot de ontwikkeling van het economisch, juridisch en moraaltheologisch denken. In een wereld gekenmerkt door nostalgie naar Antwerpens Gouden Eeuw probeerde hij rust te brengen door de gedachte te verdedigen dat het individu op basis van verdiensten (*merita*) zowel zijn brood als zijn hemel moest kunnen verdienen.

De Gouden Penning is de belangrijkste prijs van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten en wordt elk jaar uitgereikt aan een persoonlijkheid die voor het brede publiek een uitzonderlijke bijdrage heeft geleverd tot de aanmoediging en de verspreiding van wetenschap en/of kunst. Het bestuur van de Academie heeft, op voordracht van de 4 klassen, beslist om de Gouden Penning 2020 toe te kennen aan infectiologe Erika Vlieghe voor haar enorme inzet tijdens de coronacrisis. Hiermee levert ze een belangrijke bijdrage aan de maatschappelijke relevantie van de wetenschap.

De Gouden Penning wordt uitgereikt sinds 1998. Laureaten waren onder meer Emile Boulpaep, Jos Delbeke, Alain Platel, Marleen Temmerman, Jacques Rogge, Philippe Herreweghe, Roger Raveel en Dries Van Noten.

Erika Vlieghe

Professor Erika Vlieghe (°1971) is arts-internist en infectiologe met professionele ervaring in België en buitenland. Erika Vlieghe was van 2004 tot 2017 werkzaam als senior stafid en onderzoeker bij het ITG. Sinds 2017 leidt ze de afdeling Algemene Inwendige Geneeskunde, Infectieziekten en Tropische Geneeskunde van het Universitair Ziekenhuis Antwerpen (UZA).

Ze doceert capita selecta tropische geneeskunde en infectieziekten aan verschillende bachelor- en postdoctorale opleidingen aan de UAntwerpen en het ITG. De afgelopen jaren is zij betrokken geweest bij onderzoek en capaciteitsopbouw op het gebied van antibioticaresistentie in lage- en middeninkomenslanden; hierover doctorerde zij in 2014.

Vanuit haar expertise in het onderzoek naar infectieziekten, nam ze een leidende rol op in het Belgisch management van gezondheids crisissen. Zo werd ze in 2014-2015 aangesteld als ebolacoördinator in België. Binnen deze functie heeft ze nauw samengewerkt met de nationale gezondheidsautoriteiten en vele andere partners om het land voor te bereiden op mogelijke ebola-infecties.

Sinds het begin van de huidige coronacrisis is zij betrokken bij de verschillende adviesorganen over het beheer van de crisis: het Wetenschappelijk Comité dat de Federale Overheidsdienst voor Volksgezondheid adviseert, de Celeval, de GEES (Groep van Experts belast met de Exit-Strategie) en het COVID-commissariaat.

Prof. Vlieghe neemt hierbij een belangrijke maatschappelijke rol op en levert buitengewone inspanningen om de interactie tussen wetenschap en maatschappij te bevorderen. Door haar de Gouden Penning toe te kennen, geeft de Academie een krachtig signaal ten voordele van de maatschappelijke relevantie van wetenschap. Het is onze overtuiging dat mede dankzij haar alert optreden de bevolking meer vertrouwen heeft in de wetenschap.

KONINKLIJKE VLAAMSE ACADEMIE VAN BELGIË VOOR WETENSCHAPPEN EN KUNSTEN

Samenstelling 2021

Beschermheer: Zijne Majesteit Koning Filip

Voorzitter: Elisabeth Monard

Ondervoorzitter: Christoffel Waelkens

Vast secretaris: Freddy Dumortier

Raad van Bestuur:

Bestuurder:

Klasse Natuurwetenschappen: Christine Van Broeckhoven

Klasse Menswetenschappen: Jo Tollebeek

Klasse Kunsten: Bart Verschaffel

Klasse Technische Wetenschappen: Guido Beazar

Onderbestuurder:

Klasse Natuurwetenschappen: Luc Steels

Klasse Menswetenschappen: Anne-Marie Vandenbergen

Klasse Kunsten: Marc Ruyters

Klasse Technische Wetenschappen: Hilde Heynen

Uittredend bestuurder:

Klasse Natuurwetenschappen: Dirk Van Dyck

Klasse Menswetenschappen: Kristiaan Versluys

Klasse Kunsten: Anne-Mie Van Kerckhoven

Klasse Technische Wetenschappen: Paul Verstraeten

Vertegenwoordiger:

Klasse Natuurwetenschappen: Martine de Mazière

Klasse Menswetenschappen: Laureys Godelieve

Klasse Kunsten: Anna Bergmans

Klasse Technische Wetenschappen: Jan Delcour